

253

U S T A W A

z dnia 19 listopada 1956 r.

o ochronie roślin uprawnych przed chorobami, szkodnikami i chwastami.

R o z d z i a ł I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. 1. Ochronę roślin uprawnych przed szkodliwym działaniem chorób, szkodników i chwastów prowadzi się na zasadach określonych w ustawie.

2. Przez rośliny rozumie się rośliny w stanie świeżym lub suchym, ich części, owoce i nasiona.

3. Ilekroć w ustawie jest mowa o przetworach, rozumie się przez to przetwory roślinne.

Art. 2. W celu ochrony roślin przed chorobami, szkodnikami i chwastami mogą być stosowane następujące środki:

1) wprowadzenie obowiązku niszczenia na określonym obszarze:

- a) roślin zarażonych i podejrzanych o zarażenie chorobą bądź opanowanych przez szkodniki i chwasty lub c to podejrzanych (rośliny zarażone i podejrzane),
- b) przetworów porażonych lub podejrzanych o porażenie przez szkodliwe dla roślin grzyby, bakterie, szkodniki i wirusy (przetwory zarażone i podejrzane),
- c) szkodników i chwastów,

- d) wszelkich przedmiotów, które mogą być rozsadnikami chorób, szkodników i chwastów;
- 2) wprowadzenie obowiązku wykonywania w określonym terminie czynności zapobiegających pojawianiu się i szerzeniu chorób, szkodników i chwastów, a w szczególności oczyszczania i odkażania gruntów na określonych obszarach;
 - 3) wprowadzenie obowiązku oczyszczania i odkażania roślin i przetworów zarażonych i podejrzanych, wszelkich pomieszczeń, w których znajdowały się rośliny i przetwory zarażone lub podejrzane, oraz wszelkich przedmiotów, które mogą być rozsadnikami chorób, szkodników i chwastów;
 - 4) ograniczenie sposobów użytkowania roślin i przetworów zarażonych i podejrzanych;
 - 5) wprowadzenie zakazu lub nakazu stosowania niektórych sposobów oczyszczania i przerobu roślin zarażonych i podejrzanych oraz oczyszczania przetworów zarażonych;
 - 6) wprowadzenie na określonym obszarze zakazu przewożenia i przenoszenia roślin i przetworów, szkodników i chwastów oraz wszelkich przedmiotów, które mogą być rozsadnikami chorób, szkodników i chwastów, bądź uzależnienie możliwości tego przewożenia i przenoszenia od dopełnienia określonych warunków;
 - 7) wprowadzenie obowiązku zaopatrywania przewożonych i przenoszonych roślin i przetworów, znajdujących się w obrocie, w świadectwa zdrowia i pochodzenia;
 - 8) wprowadzenie na obszarze całego Państwa lub w pewnych rejonach zakazu uprawiania roślin, które podlegają chorobom i opanowaniu przez szkodniki lub mogą być rozsadnikami chorób, szkodników i chwastów, bądź uzależnienie możliwości uprawiania tych roślin od dopełnienia określonych warunków;
 - 9) wprowadzenie na obszarze całego Państwa lub w pewnych rejonach obowiązku uprawy niektórych roślin w związku z potrzebami ochrony roślin i obowiązku stosowania odrębnych terminów siewu, sprzętu, specjalnych stanowisk w płodozmianie lub innych środków agrotechnicznych;
 - 10) wprowadzenie obowiązku zawiadamiania organów administracji państwowej w określonym terminie o każdym przypadku pojawienia się chorób, szkodników i chwastów;
 - 11) wprowadzenie obowiązku bezpłatnego, indywidualnego lub zespołowego poszukiwania przez użytkowników gruntów roślin zarażonych chorobami, szkodników i chwastów;
 - 12) nałożenie na użytkowników gruntów obowiązku indywidualnego lub zespołowego brania udziału w zabiegach podejmowanych przez organy administracji państwowej w celu ochrony roślin; wykonanie tego obowiązku jest nieodpłatne, w szczególnych jednak przypadkach może być zarządzona odpłatność;
 - 13) wprowadzenie obowiązku odpłatnego użyczenia aparatów i narzędzi pomocniczych, potrzebnych dla ochrony roślin;
 - 14) wprowadzenie obowiązku odpowiedniego oznaczania lub ogradzania miejsc, na których wystąpiły choroby, szkodniki lub chwasty.

Art. 3. 1. W obrocie z zagranicą mogą być stosowane następujące środki ochrony roślin:

- 1) wprowadzenie zakazu przywożenia (przynoszenia) z zagranicy, wywożenia (wynoszenia) za granicę oraz przewożenia przez obszar Państwa (tranzyt) roślin i przetworów zarażonych lub podejrzanych, żywych szkodników oraz nasion chwastów, a także wszelkich przedmiotów,

które mogą być rozsadnikami chorób, szkodników i chwastów;

- 2) ustalenie warunków, jakim powinny odpowiadać zarówno rośliny i przetwory przywożone z zagranicy, wywożone za granicę i przewożone przez obszar Państwa (tranzyt), jak i ich opakowanie i sposób transportu;
- 3) ustalenie warunków postępowania z roślinami i przetworami zarażonymi bądź podejrzanymi, dopuszczonymi w specjalnych przypadkach do wwozu, w szczególności uzależnienie dopuszczenia do wwozu od przeprowadzenia oczyszczenia, odkażenia lub przerobu;
- 4) wprowadzenie obowiązku niszczenia roślin, przetworów i przedmiotów, które mogą być rozsadnikami chorób, szkodników i chwastów;
- 5) ustalenie w razie potrzeby:
 - a) granicznych punktów celnych, przez które wyłącznie może odbywać się przewóz (przenoszenie) roślin, przetworów oraz przedmiotów mogących być rozsadnikami chorób, szkodników i chwastów.
 - b) innych punktów celnych, w których będą przeprowadzane odprawy celne.

2. Państwowe przedsiębiorstwa importujące mogą sprowadzać rośliny i ich przetwory tylko z tych krajów zagranicznych lub ich rejonów, na które Minister Rolnictwa wyrazi zgodę.

3. Niezależnie od ogólnych środków ochrony roślin ustalonych dla obrotu z zagranicą (ust. 1) — Minister Rolnictwa przy wyrażeniu zgody, o której mowa w ust. 2, może określić trasę i warunki przewozu wewnątrz kraju oraz rejonu, do których te rośliny i przetwory mogą być przywożone, jak również ustalić ograniczenia co do ich zużycia.

Art. 4. 1. Środki ochrony roślin mające na celu:

- 1) niedopuszczenie do przenikania do kraju z zagranicy lub z kraju za granicę chorób, szkodników i chwastów,
- 2) lokalizację i likwidację chorób, szkodników i chwastów w razie przywleczenia ich z zagranicy lub występowania w poszczególnych rejonach kraju — stanowią kwarantannę roślin.

2. Kwarantanna roślin stosowana w związku z międzynarodowym obrotem roślinami i przetworami stanowi kwarantannę zewnętrzną, stosowana zaś w związku z obrotem wewnętrznym — kwarantannę wewnętrzną.

Art. 5. Przy wprowadzeniu obowiązku ochrony roślin mogą być zarazem ustalone sposoby, jakim obowiązek ten powinien być wykonywany (mechaniczne, agrotechniczne, biologiczne, chemiczne itp.).

Art. 6. 1. Minister Rolnictwa ustala w drodze rozporządzeń:

- 1) obowiązek stosowania odpowiednich środków ochrony roślin przed chorobami, szkodnikami i chwastami,
- 2) zasady wykonywania obowiązku i tryb powoływania do jego wykonywania.

2. W zakresie określonym w art. 3 Minister Rolnictwa wydaje rozporządzenia przewidziane w ust. 1 w porozumieniu z Ministrem Handlu Zagranicznego.

3. Jeżeli choroby, szkodniki i chwasty oraz pozostałości środków chemicznych zastosowanych przy ich zwalczaniu zagrażają zdrowiu ludzkiemu, rozporządzenie przewidziane w ust. 1 wydają Ministrowie Rolnictwa i Zdrowia.

4. Rozporządzenia te mogą być wydawane dla całego obszaru Państwa lub dla poszczególnych jego jednostek administracyjnych.

5. Minister Rolnictwa może w drodze rozporządzenia upoważnić prezydium wojewódzkich rad narodowych do ustalania w drodze uchwały obowiązku określonego w ust. 1 pkt 1 w odniesieniu do wszystkich bądź też niektórych chorób, szkodników i chwastów, ustalając jednocześnie środki ochrony roślin, jakie mogą być stosowane.

Art. 7. Minister Rolnictwa może w przypadkach wprowadzenia obowiązku stosowania środków ochrony roślin (art. 6):

- 1) zezwalać zakładom, instytucjom i osobom prowadzącym badania naukowe na postępowanie odmienne od powszechnie obowiązującego w zakresie niezbędnym dla prowadzenia tych badań;
- 2) określać szczególne sposoby stosowania środków ochrony roślin na gruntach będących we władaniu jednostek państwowych lub spółdzielczych.

Art. 8. 1. Państwo ponosi koszty czynności i zabiegów określonych przez Ministra Rolnictwa, a podejmowanych przez organy administracji państwowej w celu ochrony roślin.

2. W przypadkach szczególnego zagrożenia roślin przez choroby, szkodniki lub chwasty, albo masowego ich wystąpienia, Minister Rolnictwa może w rozporządzeniach (art. 6 ust. 1) zarządzić stosowanie środków ochrony roślin na obszarze całego Państwa lub w pewnych rejonach przez wyznaczone organy, w całości lub w części na koszt użytkowników gruntów.

3. Koszty odkażania lub oczyszczania roślin i przetworów zarażonych ponosi w obrocie krajowym dostawca roślin i przetworów, a w obrocie zagranicznym instytucja, która udzieliła przedsiębiorstwu handlu zagranicznego zamówienia na sprowadzenie tych roślin i przetworów z zagranicy.

Art. 9. Rada narodowa może przyznać stosowny zasiłek właścicielom bądź użytkownikom roślin lub gruntów którzy ściślej stosowaniem się do wydanych zarządzeń przyczynili się do opanowania chorób lub wytepienia szkodników i chwastów, ponosząc przy tym straty gospodarcze.

R o z d z i a ł II.

Uprawnienia organów administracji państwowej i postępowanie.

Art. 10. Minister Rolnictwa określa w drodze rozporządzenia uprawnienia państwowych organów służby kwarantanny

ny i ochrony roślin w zakresie kontroli nad przestrzeganiem przepisów o ochronie roślin, zasady tej kontroli oraz tryb postępowania tych organów.

Art. 11. 1. Wniesienie odwołania od decyzji wydanych przez organy administracji państwowej na podstawie ustawy oraz rozporządzeń i zarządzeń wykonawczych nie wstrzymuje wykonania tych decyzji. Przepis ten nie ma zastosowania do odwołań od orzeczeń karnych (art. 12).

2. W przypadkach uzasadnionych organ administracji, który wydał decyzję, może wstrzymać jej wykonanie do czasu rozpatrzenia odwołania.

R o z d z i a ł III.

Przepisy karne i końcowa.

Art. 12. 1. Kto wykracza przeciwko przepisom rozporządzeń i zarządzeń wydanych na podstawie art. 3 i art. 6, podlega karze aresztu do 3 miesięcy i karze grzywny do 4.500 zł lub jednej z tych kar.

2. Jako karę dodatkową można orzec przepadek nie podlegających zniszczeniu roślin, przetworów zarażonych lub podejrzanych oraz wszelkich przedmiotów, które mogą być rozsądnymi chorob, szkodników i chwastów.

3. Orzekanie następuje w trybie określonym w przepisach o orzecznictwie karno-administracyjnym.

Art. 13. 1. Tracą moc przepisy z dnia 19 listopada 1927 r. o zwalczaniu chorób roślin oraz tępieniu chwastów i szkodników roślin (Dz. U. z 1927 r. Nr 108, poz. 922, z 1932 r. Nr 67, poz. 622 i z 1937 r. Nr 21, poz. 131).

2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych w zakresie ochrony roślin w obrocie z zagranicą zachowują moc dotychczasowe przepisy, jeżeli nie są sprzeczne z ustawą.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: St. Skrzyszewski